

Geçerlilik işlemlerine gelince içerik geçerliliğinin saptanabilmesi için ölçme aracında bulunan maddelerin ölçme amacına uygun olup olmadığı, ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediğini belirlemek amacıyla “uzman görüşü” alınacaktır. Ölçü aracı ve amaçları bir uzman gruba incelenecektir ve grubun önerilerine göre gerekli yeni şekil verildikten sonra ölçme aracı kullanılacaktır. Aynı zamanda uygulama geçerliği için de yapılan ölçme ile ölçülmeye çalışılan şeyin gerçek hayattaki yansımalarının karşılaştırılmasındaki uyumuna bakılacaktır. Yapı geçerliği için araştırmanın kuramsal boyutunda yer alan alt boyutların aynı faktör altında çıkma beklentisini test etmek amacıyla faktör analizi yapılacaktır. Aynı faktörü ölçen maddeler bir araya gelerek çeşitli grupları oluşturması beklenmektedir. Her faktör grubuna içinde bulunan maddelerin özelliğine göre bir faktör adı verilecektir. Bu faktörden her birinin ölçmedeki kuramsal yapıyı ifade etmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Köy enstitüleri, köy enstitüsü eğitim programları, ilkokul öğretmenleri*

Kaynakça

- Güvercin, C. H., Murat, A.K.S.U. ve Berna, A. R. D. A. (2004). Köy enstitüleri ve sağlık eğitimi. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 57(2).
- Kocabaş, A. (2000). Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerindeki yetersizliklerine ilişkin görüşleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 7-11.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Ortaöğretim Kurumları Yöneticilerinin Demokratik Okul Kültürü Oluşturmada Okul Meclisi Projesine Karşı Tutumları (Bahçelievler Örneği)

Süleyman AKTAŞ¹

Yrd. Doç. Dr. Ertuğ CAN²

Ülkemizde eğitim yöneticilerinin tutumları üzerine yapılan araştırmalarda, yöneticilerin gelenekselci ve otoriter bir tutum sergiledikleri görülmektedir. Yönetim modelleri açısından incelendiğinde geleneksel yönetim anlayışı ile örtüşen davranışlardır. Son on yıl içinde yönetim yerine yönetişim olarak ifade edilen okulu paydaşları ile birlikte yönetmek anlayışı üzerinde durulmaktadır. Bu yeni anlayışın en temel çıkış noktası genç kuşağın, demokrasi bilen, haklarının bilincinde ve sorumluluk alarak yönetime katılmayı öğrenen ve katılan bir yeni nesil olmasını sağlamaktır.

Kişinin değerinin daima ve değişmez bir geçerliliği olduğunun dile getirildiği toplum, insanın mutlak anlamda biricik bir özne olduğunu kabul eden toplum, aynı zamanda, bireyler arasındaki soyut denkliği bir ilke olarak ortaya koyan ve bu ilkeyi önemli ölçüde yaygınlaştıran toplumdur (Gauchet, 2013, s. 126). Eğitim, sosyalleşme süreci içinde kendiliğinden oluşan etkileşim yoluyla öğrenilen davranışlar olarak insanlık tarihi kadar eskidir. “Okul sistemi” ise oldukça yeni bir olgudur (Tatlıdil, 1993, s. 2).

Türk eğitim sisteminde eğitim örgütlerinin kurulması yasal metinlerle belirlenmiş olup, kamu okulları devlet tarafından kurulmakta, örgütlenmekte ve işletilmektedir. Eğitim örgütlerinin kurulması çalışmaları günümüzde de hala devam etmektedir. Bundan dolayı okul yöneticileri herhangi bir örgütlenme eylemine girmemekte sadece var olan durumu devam ettirmektedir. Çünkü okulların her türlü yapı, kadro ve donatım koşullarının çoğu Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanmaktadır (Yılmaz, 2013, s. 147).

¹ *İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

² *İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

Bu araştırmanın amacı ortaöğretimde görevli okul yöneticilerinin okul yönetiminde uyguladıkları yöneticilik ve liderlik modellerine bağlı olarak okul meclisi uygulamalarına karşı görüşlerini belirlemek ve okul meclislerinin daha sağlıklı işlemesine yönelik öneriler geliştirebilmektir.

Kuşkusuz demokrasinin bir yaşam tarzı olarak benimsenmesinde en önemli araçlardan biri eğitimidir. Eğitim, toplum kültürünü bireyle tanıştırma fonksiyonunu yerine getirirken, diğer tüm değerlerle birlikte demokrasi kültürünü de kazandırır. Dolayısıyla bu değerleri aktaracak kişilerin etkisi kaçınılmazdır. Bu işi yapacak kişilerin öğretmenlerin, öncelikle kendisinin demokratik anlayış, tutum ve idealleri yaşamının ayrılmaz bir boyutu haline getirmiş olması gerekmektedir (Dinç vd, 2013, s. 4).

Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Okul Yöneticilerinin Okul Meclislerine ilişkin görüşleri nasıldır?
2. Okul Yöneticilerinin Okul Meclisi uygulamalarına ilişkin görüşleri nasıldır?
3. Okul Yöneticilerinin Okul Meclisi uygulamalarının geliştirilmesine ilişkin görüşleri nasıldır?
4. Okul Yöneticilerinin, Okul Meclislerinin okul başarısına etkisine ilişkin görüşleri nasıldır?
5. Okul Yöneticilerinin Öğretmenlikteki branşları ile Okul Meclisine ilişkin görüşleri farklılık göstermekte midir?

2013’de yayınlanan Ortaöğretim Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Öğretim programında, okulun demokrasi kültürüne katkı sağlayabileceği üçüncü bir alan ise okulun bir bütün olarak demokrasinin temel ilke ve değerlerinin yaşama geçirildiği demokratik bir ortam olarak düzenlenmesidir. Demokratik okul, sadece demokrasinin içerik olarak öğretildiği yer değil aynı zamanda yaşandığı yerdir. Eğer çocuklar ailede, okulda, toplumda aktif rol alacaklarsa, bu rolün gerektirdiği bilgi, değer ve becerileri okulda yaşayarak öğrenmelidirler. Zira eğitimin başarılı olabilmesi için öğrenilecek konunun yapıp uygulamaya geçirilmesi gerekir. Bütün bu süreçlerin hayata geçirilmesiyle ancak çağdaş bir

demokrasi anlayışı olan katılımcı ve çoğulcu demokrasiye ulaşılabilir denmektedir (DVIHDP, 2013, s. 2).

Yönergede belirtilen beceri kazanımlarının yanında bu proje öğrencilerde temel değerlere ait olan sosyal ve aktif tutumların da yetiştirilmesine imkân sağlayacaktır. Tutumların kendisi doğrudan bir davranış değildir. Tutumlar küçük yaşlardan itibaren insanın çevresiyle girdiği etkileşimler sonucunda oluştuğu için, insan davranışlarının geneli önceden oluşturdukları tutumlara göre şekillenmektedir (Biçer, 2007, s. 46).

Araştırma da nicel araştırma yöntemleri kapsamında pilot araştırma sonucu oluşturulan anket uygulanacaktır. Elde edilen veriler, yüzde (%), frekans (f) ve Ki-Kare testleri ile çözümlenecektir. Araştırmada veri toplama süreci devam etmektedir.

Ülkemizde eğitim yöneticilerinin tutumları üzerine yapılan araştırmalarda, yöneticilerin gelenekselci bir yapıdan geldikleri ve otoriter bir tutum sergiledikleri görülmektedir. Son on yıl içinde yönetim yerine yönetişim olarak ifade edilen okulu paydaşları ile birlikte yönetmek anlayışı üzerinde durulmaktadır. Bu yeni anlayışın en temel çıkış noktası, genç kuşağın demokrasi bilen, haklarının bilincinde ve sorumluluk alarak yönetime katılmayı öğrenen ve katılan bir yeni nesil olmasını hedeflemektir. Ayrıca okul lideri olarak başta okul müdürünün ve müdür yardımcılarının değişen ve gelişen insan odaklı yönetim anlayışlarına pek de uzak kalamayacakları aşikârdır. Başta öğrenci ve öğretmenlere, okulu sevdiren, isteklilik oluşturan kurumu sahiplenen ve onunla bütünleşen koşulların hazırlanması, sadece okul yönetiminin gayretli çalışması ile gerçekleştirilemez. Bu noktada okulu oluşturan paydaşlar olarak öğretmenler, öğrenciler, veliler, okul aile birliği ile sivil toplum örgütlerinin de yönetime katkı sunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Okul meclisleri, yönetim, yönetici*

Kaynakça

- Biçer, B. (2010). *Demokrasi eğitimi ve okul meclisleri projesinin öğrencilere demokratik tutumları kazandırmaya etkisi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 27.
- Dinç, E. vd. (2013). *Demokratik vatandaşlık ve insan hakları eğitimi projesi*. Ankara: Avrupa Konseyi Yayınları.
- DVİHP. (2013). *Demokrasi ve insan hakları dersi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Gauchet, M. (2013). *Yurttaşını arayan demokrasi*. Zeynep Savaşçın (Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tatlıdil, E. (1993). *Toplum, eğitim ve öğretmen-öğretmen üzerinde yapılan bir araştırma*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Yılmaz, K. (2013). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Memduhoğlu, Hasan Basri Gündüz ve Kürşad Yılmaz (Ed.). (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.